

Hoe omarmt de Inspectie de initiatieven in de praktijk?

Verslag sessie 4, ronde 1

In de vierde van de parallelsessies in de eerste ronde staat de rol van de Inspectie van het Onderwijs centraal. Wat is er nieuw aan de experimenteerregeling '2.0' en hoe staat de Inspectie eigenlijk tegenover de integratie-initiatieven die *buiten* deze regeling om bestaan?

De honneurs namens de Inspectie worden waargenomen door Annemarie Harreman en Bert Molema. Ze trappen af met een zestiental sheets met uitgangs- en aandachtspunten rond de regeling. De belangrijkste verschillen met de vorige regeling zijn de duur ervan (zes jaar in plaats van vier jaar) en het afschaffen van de verplichting brin-nummers in te leveren. Ook de symbiosebeperking – de 60-40 regel – komt te vervallen, er kan voortaan volledige integratie plaatsvinden. Uren onderwijstijd voor (v)so-leerlingen, genoten in het regulier onderwijs, tellen voortaan gewoon mee als uren onderwijs in de zin van artikel 12 van de wet Expertisecentra; en (v)so-leraren mogen ook lesgeven op het vo, mits ze tijdens de looptijd van het experiment hun bevoegdheid gaan halen.

Dat alles zou de eventuele drempel om mee te doen aan de experimenteerregeling een stuk lager moeten maken, zo niet helemaal slechten, zo is de gedachte. Het doel van de regeling-nieuwe stijl blijft overigens onveranderd: de mogelijkheid bieden voor samenwerking tussen regulier en speciaal onderwijs om zo de kwaliteit van de onderwijsondersteuning te verbeteren; en een grotere toegankelijkheid van po of vo creëren voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte, zodat ze daar een plek kunnen hebben. “In de eigen omgeving kunnen blijven en met hun eigen vriendjes en vriendinnetjes kunnen spelen”, voegt Molema eraan toe. Thuisnabij onderwijs, in vaktaal. Belangrijk uitgangspunt is en blijft wel dat het moet gaan om volledige integratie: dus niet over integratie van een groepje of van individuele leerlingen.

En dan: het toezicht van de Inspectie. Daar is ervaring mee opgedaan door de 1.0-regeling, zegt Molema: “We willen met een beperkte groep inspecteurs naar deze scholen toe, in voorkomende gevallen gespreid over een paar dagen.

Scholen krijgen de ruimte om de samenwerking vorm te geven, ze mogen het experiment tijdens de rit zelfs op een andere manier inrichten als het oorspronkelijke plan onverhoopt niet blijkt te werken – maar scholen mogen nooit als ‘zeer zwak’ of ‘onvoldoende’ beoordeeld worden. Inspecteurs uit verschillende sectoren trekken samen op. Andere instanties zijn niet in beeld.

Uit ‘de zaal’ komt de vraag hoe er door de Inspectie gekeken wordt naar initiatieven die *niet* in de experimenteerregeling ingeschreven staan. Tsja, die hebben het een stuk lastiger, geeft Molema toe. Ze kunnen gebruikmaken van de symbioseregeling en hun respectieve expertise uitwisselen, maar ze hebben niet de ruimte die de experimenteerregeling geeft. “Je zult dus goed moeten kijken naar de wet- en regelgeving die dan van toepassing is.” Marlies Peters, namens het Steunpunt Passend Onderwijs mede-presentator van deze sessie, wijst erop dat het aantal initiatieven buiten de regeling snel toeneemt: het zijn er al meer dan honderd: “En daar moeten we óók aandacht voor hebben.”

Uit de zaal komen vragen. Allereerst over praktische kwesties: hoe zit het met op te leveren documenten, zoals het schoolplan en de schoolgids? Mag je volstaan met één versie voor de samenwerkende scholen? Mogen alle leerlingen, speciaal en regulier, in één leerlingvolgsysteem gezet worden? Mogen we één schoolondersteuningsprofiel (sop) maken? Het antwoord van de Inspectie: ja, van ons wel, je wilt immers naar één organisatie toe, als je maar duidelijk maakt dat het om een experimenteerschool gaat. Maar voor andere instellingen, zoals het DUO, kan het een probleem zijn als je één leerlingvolgsysteem hanteert, waarschuwt Molema.

Een andere vraag gaat over de inspectiebezoeken. Die kunnen dus op meerdere dagen afgelegd worden, maar dat herkent een van de deelnemers aan de discussie niet: “Regulier en speciaal werken bij ons al samen lang voordat de regeling van kracht werd. We vallen buiten de regeling; inspecteurs komen altijd maar één dag langs. De ene keer is het oordeel dat we geweldig bezig zijn, maar de keer erop komt er een ander die zegt dat de wet- en regelgeving voorschrijft dat we het anders moeten doen.” Willekeur troef, volgens haar, en dus zeer frustrerend. En dat terwijl uit de bestuursbezoeken toch duidelijk zou moeten zijn wat er al die tijd binnen haar initiatief gebeurt. Molema en Harreman vinden het spijtig, maar ja, van de 10.000 scholen in Nederland kennen ze de 60 experimenteerscholen door en door, de andere 9.940 hebben ze minder goed in beeld. Peters vindt dat dat voor de ruim 100 initiatieven buiten de regeling toch wel anders zou moeten liggen. “Ik neem het als aandachtspunt mee”, belooft Molema.

De beide inspecteurs sluiten af met de uitnodiging aan de deelnemers om niet te aarzelen met de Inspectie in gesprek te gaan, en Peters belooft dat er op de site van het Steunpunt Passend Onderwijs een FAQ-plek zal worden ingeruimd voor praktische vragen – met de antwoorden.

